

Moja zvezda

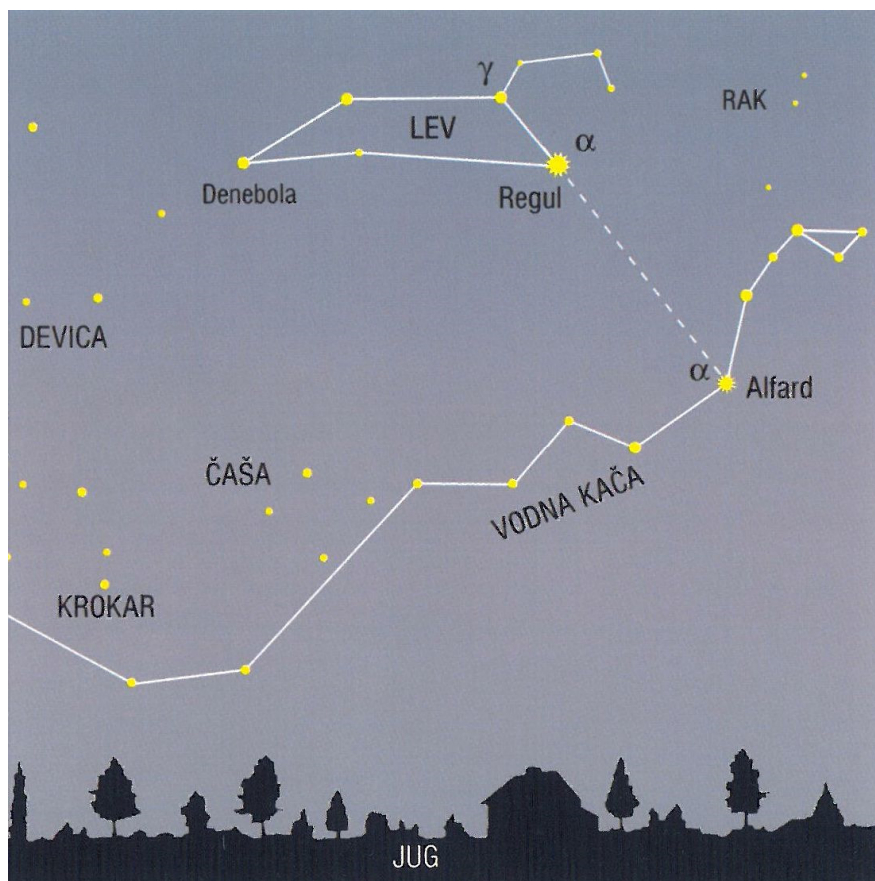
-Kratek esej-

Da imaš svojo zvezdo na nebu, da jo imaš povrh še rad in si še ponosen nanjo, ni kar tako. To je velik privilegij. To je velika stvar. Tako zvezdo težko najdeš. Moraš jo poiskati. Nič ne pride samo od sebe. V življenju sem imel posebno srečo, da sem si jo lahko izbral, celo po svojem okusu.

Ali pa me je ona izbrala. Saj ne vem. Toda, prav nič ni povezano z denarjem, da bi si jo na primer kupil ali zamenjal za kaj dragocenega, ampak preprosto samo z veseljem, ljubeznijo in posebnim z mojim odnosom do zvezdnega sveta, do občudujočega opazovanja in strastnega spoznavanja imen in lastnosti zvezd.

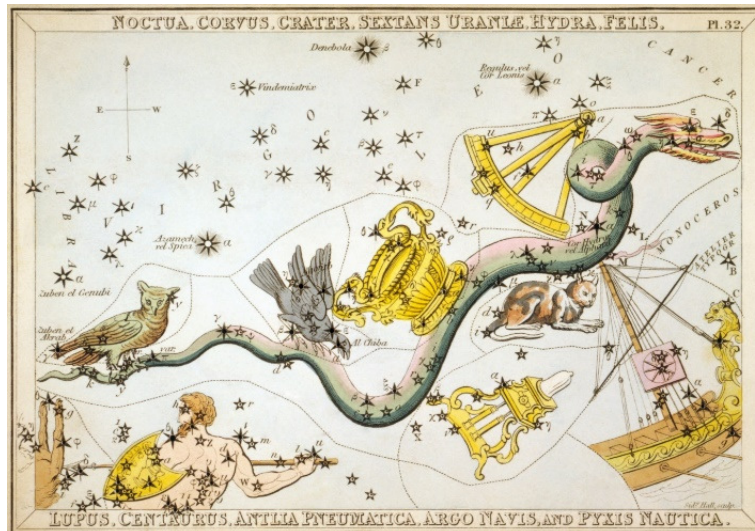
Marsikdo na kakem nočnem izletu s prijatelji kar tako reče in z roko pokaže: "vidiš, tista tam je pa moja zvezda", in pokaže na neko nedoločeno svetlo piko nekje na nebu, za katero sploh ne ve, kje natančno leži in ali je to zvezda ali planet, kako je ime tej piki, če je ta pika res zvezda, v katerem ozvezdju preživlja današnji čas svojega življenja, kakšne lastnosti ima, kdaj se najlepše vidi in če jo bo drugič sploh še znal poiskati. Za mojo zvezdo vse to vem in še dosti več. Če že govorim o moji zvezdi, moram o njej vendarle vedeti nekaj več, kot samo to, da je to tista neopredeljena pika na nebu, saj je del moje čustvene navezanosti nanjo. Nosim jo v srcu in se pogovarjam z njo. Recimo, da bi mi bila še po značaju podobna. Ali je to mogoče? Čudno se sliši, vendar je mogoče.

O tej moji zvezdi sem precej pisal, predvsem pa sem lepotico velikokrat pokazal mladim in starejšim. Na različne načine sem jo populariziral in predstavil širši javnosti. Občudujem jo že skoraj 50 let, vse od časa, ko sem se zaljubil v življenje na vasi, ko sva z ženo prišla v vas Javornik pod Joštom nad Kranjem, tam kupila svet, zgradila hišico, v njej začela stanovati, zvečer ali ponoči pa sva se pogosto z očmi sprehajala po poljanah zvezdnega neba. In sem jo našel sredi zvezdne puščave, to mojo zvezdo. Del sugestivnega odnosa do te zvezde sem potem prenesel celo na ženo, ki jo je skupaj z menoj tudi ona dolga leta občudujoče opazovala.

Skica prikazuje, kako po ozvezdju Lev izsledimo zvezdo *Alfard*, najsvetlejšo ali glavno zvezdo ozvezdja Vodna kača (α Vodne kače). Ima pa ta zvezda še dve imeni, in sicer *Srce Vodne kače* in *Rdeči ptič*. Je torej zvezda splošne pozornosti in občudovanja. Meni je padla njena krasna lega na nebu v oči že davno in še danes zvezdo zelo rad pogledam. Pa saj mi je tako domača, da se kar pogovarjam z njo.

Ta moja zvezda ni kaj posebnega, ni svetla ali velika luč na nebu, sploh ne pripada najsvetlejšim zvezdam, glede sija je drugorazredna zvezda, a zame je in ostaja najlepša. Najbolje je vidna v mojem mesecu, marcu, sicer pa jo lahko občudujemo vse večere in noči od februarja do maja. Oddaja svetlobo za okoli 450 Sonc in je od nas oddaljena dobrih sto svetlobnih let. Šele čez toliko let bi zvedeli, če bi se zvezda danes razletela. Kar 50-krat je večja od Sonca (mimogrede, Sonce ni velika zvezda) in leži v največjem, najdaljšem in najbolj razvlečenem ozvezdju Vodna kača* ali Hidra, ki se v številnih zvezdnih vijugah vije skoraj čez četrtno neba, od ozvezdja Mali pes do ozvezdja Tehnica.

Takole vijuga dolga Vodna kača pod nebesnim Levom in se sreča kar s trinajstimi ozvezdji.

Ozvezdje Vodna kača vključuje veliko število šibkih zvezd. Edino ena med njimi, to je prav moja zvezda, je nekoliko svetlejša od ostalih. Arabci so jo poimenovali *Alfard* – po okrajšavi arabske besedne zveze *al fard al šija*, kar pomeni samotna (sama) v zvezdnih vijugah ali osamljena v zvezdnih serpentinah ozvezdja. Pesniško bi tej zvezdi lahko rekli Samotna ali tudi Osamljena. Ime ji kar ustreza, saj je edina malo bolj svetla zvezda in izstopa na vsem tistem dolgem, pustem in na zvezdah skoraj upostošenem predelu neba, kjer se zvija Vodna kača. Zvezdo lahko občudujemo vso pomlad in še del zime in poletja. Čeprav ni preveč svetla, jo po ozvezdju Lev hitro izsledimo. Dobimo jo v podaljšku daljice Gama Leva (Algeiba) – Alfa Leva (Regul). Ima torej odlično opredeljeno lego na nebu.

Alfard je moja zvezda. Veliko njenih lastnosti poznam. Označuje in celo poudarja moj značaj. Zame je edinstvena.

13. november 2015

Majo Prosen

.....

* Po grški mitologiji je Vodna kača postavljena na nebo kot spomin na pošastno večglavo vodno kačo, ki je strašila ljudi in živali v nekem močvirju v Grčiji. Po dolgem boju jo je premagal največji grški mitološki junak Herakleji. Najprej ji je odsekal vse glave, nato pa s sulico prebodel srce.